

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Jana Čížka a soudců Mgr. Ing. Petra Šuránka a Mgr. Tomáše Kocourka, PhD., ve věci

navrhovatelky: **A. S.**

bytem X

zastoupena advokátem JUDr. Liborem Petříčkem

sídlem Březenská 2466/4, 182 00 Praha 8

proti

odpůrcům:

1) Městský úřad Neratovice

sídlem Kojetická 1028, 277 11 Neratovice

2) H. V.

bytem X

3) Ing. T. H.

N. X

4) Mgr. A. J.

bytem X

5) M. P.

bytem X

6) Mgr. F. Š.

bytem X

7) Mgr. L. M.

bytem X

8) Bc. M. R.

bytem X

9) Mgr. K. K.

bytem X

10) M. L.

bytem X

11) V. K.

bytem X

12) Ing. M. L.

bytem X

13) Ing. R. K.

bytem X

14) Bc. P. Š.

bytem X

15) Mgr. A. P.

bytem X

16) J. S.

bytem X

17) RNDr. J. S.

bytem X

18) J. H.

bytem X

19) Mgr. M. B.

bytem X

20) MUDr. I. K.

bytem X

21) R. V.

bytem X

o návrhu na určení neplatnosti volby kandidátů – odpůrců 2) až 21) – do Zastupitelstva obce Neratovice ve volbách konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018

takto:

I. Návrh se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Dne 18. 10. 2018 byla Krajskému soudu v Praze doručena volební stížnost podle ustanovení § 90 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a § 60 odst. 1 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“), v níž navrhovatelka žádala o přepočítání hlasů odevzdaných kandidátům ve volbách do Zastupitelstva obce Neratovice v šesti z 15 volebních okrsků ve volebním obvodu obce Neratovice.
2. Uvedla, že kandidovala jako nezávislá kandidátka volební strany Svob. a př. dem. – T. Okamura (SPD) a byla zvolena do zastupitelstva města. Od svých voličů (jež ovšem nijak neidentifikuje) má informace o tom, že dávali preferenční hlasy jednotlivým kandidátům kandidátky SPD, ale počet zveřejněných preferenčních hlasů neodpovídá počtu zaškrtnutých hlasů. Navrhovatelka se též domnívá, že volební komise nepostupovaly při sčítání hlasů v souladu s § 40 volebního zákona a ani podle pokynů pro postup okrskových volebních komisí při realizaci závazného systému zjišťování a zpracování výsledků voleb, a že v důsledku toho byly nesprávně (nepřesně a bez kontroly) spočteny hlasy nejméně v několika volebních okrscích. Navrhovatelka namítá, že výsledky se v některých okrscích významně lišily od výsledků v ostatních okrscích a s ohledem na složení oprávněných voličů lze důvodně předpokládat, že tento výsledek byl způsoben vadným sečtením odevzdaných hlasů, neboť je nelze vysvětlit např. tím, že by právě

v daném okrsku měli bydliště lídři stran, jejichž výsledek výrazně vybočuje oproti výsledkům jiných stran.

3. Konkrétně navrhovatelka tyto odlišnosti spatřuje ve výsledcích sčítání hlasů ve volebních okrscích č. 3, 4, 5, 11, 12 a 14 a demonstruje je srovnáním procentních výsledků konkrétní volební strany mezi jednotlivými volebními okrsky. Konkrétně v případě volební strany Občanská demokratická strana (dále jen „ODS“) poukazuje na vykázaný zisk 21,10 % ve volebním okrsku č. 14, ačkoliv v ostatních volebních okrscích se podíl odevzdaných hlasů pro tuto stranu pohyboval v rozmezí od 3,68 % (volební okrsek č. 3) do 15,80 % (volební okrsek č. 5). V případě volební strany Společně pro Neratovice navrhovatelka zpochybňuje úspěch v podobě získaných 31,10 % hlasů ve volebním okrsku č. 4, 27,60 % hlasů ve volebním okrsku č. 11 a 27,30 % hlasů ve volebním okrsku č. 14, ačkoliv ve zbylých okrscích se volební zisk pohyboval v rozmezí od 7,30 % (volební okrsek č. 6) do 33,30 % (volební okrsek č. 12). Ve vztahu k volební straně NeraHnutí navrhovatelka zmiňovala volební výsledky v okrsku č. 3 (18,10 %) a č. 14 (17,60%) v kontrastu k volebním ziskům v jiných okrscích pohybujícím se v rozmezí od 20,70 % (okrsek č. 2) do 54,50 % (okrsek č. 15). Pochybnosti o výsledcích vykázaných pro volební stranu NERATOVICE JINAK pak měla navrhovatelka ve vztahu k volebním okrskům č. 3 (33,35 %), č. 5 (27,10 %), č. 11 (27,60 %), č. 12 (33,30 %) a č. 14 (27,30 %) s tím, že se liší oproti ostatním okrskům, v nichž se podíl dosažených hlasů pohyboval v rozmezí od 13,30 % (volební okrsek č. 15) do 26,00 % (volební okrsek č. 1).
4. Městský úřad na žádost soudu potvrdil, že navrhovatelka byla ke dni voleb zapsána do stálého seznamu voličů pro volební okrsek č. 15, což doložil i výpisem ze stálého seznamu voličů.
5. Odpůrce 1) na žádost soudu předložil zápis o výsledku voleb do Zastupitelstva obce Neratovice a jednotlivé zápisy o průběhu a výsledku hlasování ve volebních okrscích č. 1 až č. 15 v této obci. K návrhu samotnému se nevyjádřil.
6. K návrhu se vyjádřily pouze odpůrkyně 7) a 8), které uvedly, že rozdílné výsledky nepřipisují nesprávnému postupu okrskových volebních komisí. Zmínily, že v navrhovatelkou uváděných okrscích uspěly jiné volební strany než NeraHnutí, které naopak vítězilo spíše v okrscích na sídlišti (č. 6-11, 13 a 15), kde byly výsledky ovlivněny záměrem výstavby obchodního centra. V okrsku č. 1 pak měl vliv záměr vybudování přístaviště. Proti těmto záměrům přitom NeraHnutí ve volební kampani vystupovalo. Odpůrkyně dále poukazují na to, že navrhovatelka zpochybňuje primárně výsledky v okrscích, v nichž (kromě okrsku č. 4) zvítězilo současné vedení města, proti němuž se dlouhodobě vymezuje. Odpůrkyně také upozornila na skutečnost, že navrhovatelka v případě volební strany Společně pro Neratovice uvedla nesprávné údaje o volebním zisku ve volebních okrscích č. 11 a 14, a to výsledky patřící volební straně NERATOVICE JINAK.
7. Poté, co soud ověřil, že návrh byl soudu doručen včas v rámci desetidenní lhůty od vyhlášení výsledků voleb (výsledky voleb byly vyhlášeny sdělením Státní volební komise publikovaným pod č. 225/2018 Sb. v částce Sbírky zákonů č. 122 rozeslané dne 9. 10. 2018) a že navrhovatelka je zapsána ve výpisu ze stálého seznamu voličů (§ 60 odst. 1 volebního zákona) a jako taková tedy je oprávněna volební stížnost podat, přistoupil k vlastnímu posouzení návrhu.

8. Protože volební stížnost namítá pochybení při sčítání odevzdaných hlasů, aniž by namítala vady ovlivňující samotné hlasování voličů či nepřijatelné narušení předcházející volební kampaně, byl návrh posouzen jako návrh na neplatnost volby kandidátů (srov. závěry usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 6. 11. 2012, č. j. 50 A 22/2012-44, publikovaného pod č. 2818/2013 Sb. NSS a dostupného – stejně jako další zmíněná rozhodnutí správních soudů – na www.nssoud.cz). Vzhledem k tomu, že z návrhu nelze dovodit, že by namítané vady měly dopad jen na volbu některých ze zvolených kandidátů, soud považoval za odpůrce všechny zvolené kandidáty do Zastupitelstva obce Neratovice.
9. K vlastnímu postupu soudu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Ústavního soudu (dále jen „ÚS“) vycházející z demokratického principu legitimacy veřejné moci, dle něhož je lid jejím zdrojem a v této roli se podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb (čl. 1 odst. 1, čl. 2 odst. 1 Ústavy), platí pro volební soudnictví vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů; předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá (nález ÚS ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04). Řízení ve věcech volebního soudnictví je proto založeno na ústavním principu ochrany rozhodnutí, které vzešlo z vůle většiny vyjádřené svobodným rozhodováním a respektujícím práva menšiny. Úprava ověřování voleb je přitom alternativně založena na předpokladu objektivní příčinné souvislosti mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru nebo alespoň možné příčinné souvislosti (princip potenciální kauzality ve volebním soudnictví). Tuto možnou příčinnou souvislost je však třeba vykládat nikoli jako pouhou abstraktní možnost. Z čl. 21 odst. 4 Listiny lze dovodit právo zvoleného kandidáta na nerušený výkon funkce po stanovené časové období (srov. nález ÚS ze dne 10. 1. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 30/95), rozhodnutí voličů jako suveréna může tudíž soudní moc změnit jen ve výjimečných případech, kdy vady volebního procesu způsobily nebo mohly prokazatelně způsobit, že by voliči rozhodli jinak a byl by zvolen jiný kandidát.
10. Na tato východiska navazuje ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“; srov. např. usnesení NSS ze dne 2. 7. 2004, č. j. Vol 6/2004-12, č. 354/2004 Sb. NSS, dostupné na www.nssoud.cz), která v obecné rovině definuje tři základní předpoklady pro vyhovění volební stížnosti takto:
- (1.) nezákonnost, tzn. porušení některých ustanovení volebního zákona, popř. zákonů souvisejících;
 - (2.) vztah mezi touto nezákonností a zvolením kandidáta, jehož zvolení je napadeno volební stížností a
 - (3.) zásadní intenzita této nezákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat volbu předmětného kandidáta. Jinak řečeno, tato intenzita musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k nezákonnému jednání nedošlo, nebyl by určitý kandidát zřejmě vůbec zvolen.
11. Zatímco podle právní úpravy účinné do 31. 12. 2016 postačovalo, jestliže zjednodušeně řečeno zásadní intenzita nezákonnosti způsobovala „zatemnění“ volebních výsledků, tzn. jejich zásadní zpochybnění, zákonodárce novelou provedenou zákonem č. 322/2016 Sb. s účinností od 1. 1. 2017 dále zpřísnil požadavky na navrhovatele v tom směru, že v návaznosti na jeho návrh musí být zjištěno, že namítaná nezákonnost skutečně výsledek volby ovlivnila. Pokud jde tedy o třetí zmiňovaný předpoklad, nepostačí již jakkoliv vysoká pravděpodobnost vlivu nezákonnosti na výsledek voleb, ale pro zásah

soudu je vyžadováno dosažení praktické jistoty, že by bez namítané nezákonnosti byl výsledek voleb jiný. Princip potenciální kauzality již tedy není ve volebním soudnictví aplikovatelný.

12. Jak dále uvedl NSS v usnesení ze dne 28. 11. 2006, č. j. Vol 82/2006-51: *„striktní požadavek na předložení relevantních důkazních prostředků navrhovatelem by mohl být při přezkumu voleb překážkou přístupu k soudu, a to zvláště v případě jednotlivých občanů, kteří nejsou účastní sčítání hlasů volebními komisemi. Aby však soud sám přistoupil k přepočtu hlasů či přezkoumávání správnosti jejich posouzení pouze na základě důkazně nepodložené volební stížnosti, musela by jej k tomu v daném případě přimět zvláště významná indicie, která by byla způsobila vyvolat pochybnosti o správnosti vyhlášeného výsledku voleb. (...) funkce soudu v rámci soudního přezkumu voleb nemůže být vykládána tak široce, že v konečném důsledku by jeho práce měla nahrazovat či jaksi doplňovat činnost volebních orgánů, dokonce až ve smyslu přepočítávání všech hlasovacích lístků na základě pouhé spekulativně formulované námitky.“* Krajský soud proto posuzoval, zda navrhovatelka předložila dostatečné důkazy, resp. zda tu jsou takové indicie, z nichž by plynul závěr o tom, že některý z odpůrců 2) až 21) ve skutečnosti nebyl zvolen.
13. Takovou indicí však nemůže být pouze ničím nedoložené tvrzení, že někteří (navíc blíže neidentifikovaní) voliči jí měli sdělit, že jejich hlasy nebyly podle výsledků voleb započteny. Jedná se totiž o prosté tvrzení, které soud nemá jak ověřit, nehledě na to, že z něj ani neplyne, že by taková ojedinělá chyba nutně musela ovlivnit výsledky voleb do té míry, že by ve skutečnosti získal mandát v zastupitelstvu někdo jiný.
14. Také domněnky navrhovatelky o porušení § 40 volebního zákona a souvisejících metodických pokynů okrskovými volebními komisemi jsou prostou domněnkou navrhovatelky, kterou ničím neprokazuje. Navrhovatelka ani neuvádí, v jakém konkrétním jednání by měla zmiňovaná nezákonnost spočívat a v jakém rozsahu by podle ní měly být takovým jednáním dotčeny vyhlášené výsledky voleb.
15. V tomto směru navíc tvrzení navrhovatelky neodpovídá obsahu zápisů o průběhu a výsledku hlasování ve volebních okrscích obce Neratovice, které si soud za účelem prověření tvrzení navrhovatelky vyžádal. Všechny tyto zápisy v každém z 15 volebních okrsků jsou podepsané všemi členy volebních komisí (žádný z nich podpis neodmítl), nepoukazují na žádné mimořádnosti při sčítání hlasů a ani k nim nejsou přiloženy jakékoliv námitky kteréhokoli z členů volebních komisí proti způsobu sčítání a odevzdaným výsledkům.
16. Je přitom třeba poukázat na skutečnost, že podle § 17 odst. 2 věty druhé a třetí volebního zákona může každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do zastupitelstva obce, delegovat nejpozději do 30 dnů přede dnem voleb jednoho člena a jednoho náhradníka do okrskové volební komise v každém volebním okrsku, ve kterém se do příslušného zastupitelstva volí, a teprve není-li takto dosaženo nejnižšího stanoveného počtu členů okrskové volební komise podle § 15 písm. d), jmenuje členy na neobsazená místa starosta. Volební komise tedy volební zákon koncipuje jako kolektivní orgán složený z osob s konkurujícím zájmem na výsledku voleb, které se navzájem při výkonu své pravomoci vzájemně kontrolují.
17. V případě, že by členové volební komise měli nějaké pochyby o správnosti započtení hlasů, bylo by v zájmu volebních stran, které je do této funkce delegovaly, aby na takové pochyby upozornili již v průběhu sčítání hlasů a v případě, že by nedošlo

k nápravě (opakovanému přepočtu) namíste, aby na tuto skutečnost v zápise o průběhu a výsledku hlasování v příslušném volebním okrsku upozornili. Pokud tak neučinili, je tím současně i zpochybněno samotné tvrzení navrhovatelky, že sčítání hlasů mělo probíhat v rozporu se zákonem a metodickými pokyny.

18. Na situaci nic nemění ani poukaz na disproporce ve volebních výsledcích jednotlivých volebních stran mezi jednotlivými volebními okrsky. V tomto směru musí soud v první řadě přisvědčit odpůrkyním 7) a 8) v tom, že navrhovatelka ve svém návrhu uvádí nepřesné údaje o volebním výsledku. Zpravidla se jedná o nepřesnosti odpovídající zaokrouhlení, v případě volebního výsledku volební strany Společně pro Neratovice se však jedná o významné odlišnosti (volební zisk v okrsku č. 11 nebyl 27,60 %, nýbrž jen 6,94 %, v okrsku č. 14 pro ni nebylo odevzdáno 27,30 % hlasů, ale jen 12,96 %, a obdobně významně odlišné výsledky tato volební strana dosáhla i ve volebních okrscích č. 12, 13 a 15). Nesprávný je i údaj o volebním zisku ODS ve volebním okrsku č. 6, který byl ve skutečnosti o 1 procentní bod vyšší, než uvádí navrhovatelka, a ve volebním okrsku č. 15, který byl naopak o 0,5 procentního bodu nižší oproti údaji tvrzenému navrhovatelkou. Problémem však není jen chybnost údajů předkládaných navrhovatelkou. I po očistění uváděných údajů o tyto chyby je patrné, že variabilita volebních výsledků mezi jednotlivými volebními okrsky není omezena jen na okrsky uváděné navrhovatelkou a že současně není natolik extrémní, aby bylo možné říci, že jen několik málo volebních okrsků zřetelně a bez rozumného důvodu vybočuje z jinak relativně srovnatelných výsledků v ostatních volebních okrscích. To, co navrhovatelka považuje za významnou indicii, z pohledu soudu žádný indikativní význam nemá, naopak tyto odlišnosti nejsou do té míry zásadní a vybočující z obvyklé variability volebních výsledků ovlivňovaných množstvím různých faktorů, aby odůvodňovaly zásah soudu. V tomto směru ostatně i odpůrkyně 7) a 8) nabízejí např. srozumitelné vysvětlení toho, proč mohla mít volební strana NeraHnutí v určitých volebních okrscích výrazně lepší výsledky než v jiných, zvýšenou relevancí tímto hnutím prosazovaných volebních témat v sídlištích volebních okrscích.
19. V tomto směru lze podotknout, že i judikatura NSS zastává názor, že dostatečným důvodem pro přepočítání odevzdaných hlasů soudem není zpravidla pouhá argumentace statistickými odchylkami, pokud k tomu nepřistoupí další indicie (srov. usnesení NSS ze dne 19. 11. 2017, č. j. Vol 58/2017-187, č. 3682/2018 Sb., odst. 33, či usnesení NSS ze dne 22. 10. 2014, č. j. Vol 18/2014-46). Navrhovatelka však vedle statistických rozdílů mezi jednotlivými volebními okrsky (navíc nepřesně popsaných) žádné další indicie nezákonnosti zpracování výsledků hlasování nedoložila. Za dané situace tudíž soud nepovažoval za opodstatněný požadavek navrhovatelky na přepočtení odevzdaných hlasů a v souladu s ustálenou judikaturou NSS vyšel z předpokladu, že zveřejněné výsledky voleb odpovídají skutečné vůli voličů.
20. S ohledem na shora uvedené argumenty tedy lze shrnout, že navrhovatelka nebyla schopna přednést konkrétní a přesvědčivé indicie a ani nepředložila jakékoliv důkazy, které by umožňovaly uzavřít, že byla porušena ustanovení zákona takovým způsobem, že byl ovlivněn výsledek volby některého z odpůrců 2) až 21). Soud proto návrh jako nedůvodný zamítl.
21. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s., jež stanoví, že ve věcech volebních nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí není kasační stížnost přípustná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Toto usnesení nabývá právní moci vyvěšením na úřední desce soudu bez ohledu na okamžik jeho doručení účastníkům řízení (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Praha 29. října 2018

Mgr. Jan Čížek, v. r.
předseda senátu